

Insatser utan individuell behovsprövning

Insatser som ges inom social omsorg utan individuell
behovsprövning

Stab SOC

Jenny Lindfors och Stephanie Mankio

2025-11-14

Dnr SON 2025/127

Innehåll

1. Bakgrund.....	3
2. Insatser utan individuell behovsbedömning.....	4
2.1. Familjerådgivning	4
2.2. Stödcentrum för unga brottsutsatta och medlingsverksamhet	4
2.3. SES, digital hjälp vid skilsmässa.....	5
2.4. Mini Maria	5
2.5. Stöd till våldsutsatta och barn, ATV - Alternativ till våld	6
2.6. Ungdomsmottagning	6
2.7. Föräldrastödsprogram och barngrupper	6
2.8. Föräldramottagning	7
2.9. Ungdomsbehandlare	8
2.10. Stöd till våldsutövare, ATV Alternativ till våld.....	8
2.11. Origo.....	8
2.12. Samarbetssamtal	9
2.13. Dagcentralen	9
2.14. Stödgrupper.....	10
2.15. Öppna samtal	10
2.16. Anhörigstöd	11
2.17. KAST	11
2.17. Budget- och skuldrådgivning.....	12

1. Bakgrund

Den nya socialtjänstlagen som träder i kraft den 1 juli 2025 innehåller förändringar jämfört med nuvarande lagstiftning som innebär att socialnämnden ges möjlighet att erbjuda insatser utan individuell behovsprövning. I detta dokument beskrivs de insatser som socialnämnden föreslås besluta ska kunna ges utan individuell behovsprövning från den 1 juli 2025.

För samtliga insatser gäller att den enskilde är invånare i Täby kommun.

En risk- och konsekvensbedömning har genomförts med slutsatsen att de beskrivna insatserna kan ges utan individuell behovsprövning.

Den nya socialtjänstlagen innebär också förändringar gällande skyldigheten att dokumentera vid genomförande av insatser. Dokumentationsskyldigheten utvidgas och ska som huvudregel gälla vid genomförande av alla insatser, även för de utan individuell behovsprövning.

Skyldighet att dokumentera gäller dock inte uppgifter om en enskilds personliga förhållanden vid rådgivning. Syftet är att den enskilde ska kunna vara anonym när denne söker rådgivning via socialtjänsten. Insatsen undandras därmed från dokumentationsskyldigheten. De insatser som bedöms vara rådgivning beskrivs nedan för respektive insats.

Det föreligger ett andra undantag från dokumentationsskyldigheten då socialnämnden kan, när det föreligger särskilda skäl, besluta om att uppgifter som kan röja den enskildes identitet inte ska dokumenteras vid en insats som ges utan individuell behovsprövning. För samtliga insatser som beskrivs nedan, som inte är rådgivning, bedöms det föreligga särskilda skäl att undandra insatsen från dokumentationsskyldigheten avseende uppgifter som kan röja den enskildes identitet. Vissa insatsers syfte och karaktär medför att det är motiverat då målgruppen bedöms vara svår att nå om den enskilde inte har möjlighet att delta anonymt. Andra insatsers syfte och karaktär medför att det inte är behövligt att dokumentera uppgifter som kan kopplas till en enskild individ. Det bedöms inte finnas ett behov av att kunna följa upp insatsen på individnivå.

2. Insatser utan individuell behovsbedömning

2.1. Familjerådgivning

Målgrupp

Par och familjer som behöver hjälp och rådgivning att lösa problem och konflikter i par- eller familjerelationen.

Syfte och mål

Syftet med insatsen är att hjälpa par och familjer att lösa problem.

Genomförande och arbetssätt

Samtal med socionomer och legitimerade psykoterapeuter, med specialistkompetens inom par- och familjeterapi samt sexologi.

Dokumentation

Insatsen bedöms vara rådgivning och skyldighet att dokumentera gäller inte uppgifter om en enskilds personliga förhållanden.

2.2. Stödcentrum för unga brottsutsatta och medlingsverksamhet

Målgrupp

Målgruppen är barn och unga 10-20 år som varit med om hot, våld eller övergrepp. Målgrupp är också anhöriga till brottsutsatta som föräldrar och syskon.

Syfte och mål

Syftet med insatsen är att få stöd, råd och samtalshjälp samt medling mellan gärningsperson och brottsutsatt.

Genomförande och arbetssätt

Den unge kan få stödsamtal, praktisk hjälp och rättegångsstöd. Verksamheten genomför medling mellan gärningsperson och brottsutsatt. Medling kan också genomföras i skolan efter händelser där.

Dokumentation

Insatsen undantas dokumentationskrav gällande uppgifter som kan röja den enskildes identitet med syfte att det ska vara enkelt att ta kontakt och att vara anonym.

2.3. SES, digital hjälp vid skilsmässa

Målgrupp

Föräldrar som genomgår en separation eller skilsmässa samt barn 0–18 år.

Syfte och mål

Den digitala hjälpen SES Family är ett stöd för att göra tillvaron så bra som möjligt för barn och föräldrar i samband med skilsmässa och separation. Med SES Family kan man få hjälp att förstå och hantera sina egna och barnens reaktioner på skilsmässan.

Genomförande och arbetssätt

SES Family är ett digitalt verktyg. Man kan använda SES Family när som helst på dygnet och logga in hur många gånger man vill.

Dokumentation

Insatsen undantas dokumentationskrav gällande uppgifter som kan röja den enskildes identitet med syfte att det ska vara enkelt att ta kontakt och att vara anonym.

2.4. Mini Maria

Målgrupp

Unga under 20 år som behöver hjälp och stöd kring alkohol och droger.

Syfte och mål

Få stöd och hjälp för att uppnå ett stabilt och drogfritt liv.

Genomförande och arbetssätt

Samtal och stöd till unga samt deras föräldrar. Olika behandlingsprogram erbjuds efter kartläggning. I samverkan med regionen. CRAFT anhöriggrupp kan erbjudas.

Dokumentation

Insatsen undantas dokumentationskrav gällande uppgifter som kan röja den enskildes identitet med syfte att det ska vara enkelt att ta kontakt och att vara anonym.

2.5. Stöd till våldsutsatta och barn, ATV - Alternativ till våld

Målgrupp

Enskilda som blir utsatta för våld i nära relation. Barn som bevittnat våld eller upplevt våld i familjen.

Syfte och mål

Få rådgivning och stöd samt kris- och bearbetande samtal.

Genomförande och arbetssätt

Samtal med behandlingspersonal, familjebehandlare. Kan erbjuda gruppverksamhet.

Dokumentation

Insatsen undantas dokumentationskrav gällande uppgifter som kan röja den enskildes identitet med syfte att det ska vara enkelt att ta kontakt och att vara anonym.

2.6. Ungdomsmottagning

Målgrupp

Barn och unga 12–22 år.

Syfte och mål

Prata om relationer, självkänsla, ensamhet, nedstämdhet, ångest, stress, kris, sorg, självskadebeteende, hedersproblematik, övergrepp eller om man bara mår dåligt.

Genomförande och arbetssätt

Samtal med kurator. Samverkan med regionen.

Dokumentation

Insatsen undantas dokumentationskrav gällande uppgifter som kan röja den enskildes identitet med syfte att det ska vara enkelt att ta kontakt och att vara anonym.

2.7. Föräldrastödsprogram och barngrupper

Målgrupp

För föräldrar med barn 0–20 år och barn 0–20 år.

Syfte och mål

Syftet med föräldrastödsprogram är att föräldrarna ska bli stärkta i sitt föräldraskap och träffa andra föräldrar för att utbyta erfarenheter. Syftet med barngrupper är att stödja barn i utsatta situationer och träffa andra i liknande situationer för att utbyta erfarenheter.

Genomförande och arbetssätt

Olika grupper startas upp utifrån behov. Exempel på grupprogram är KOMET, ABC tonår, Trygghetscirkeln, problematisk skolnärvaro, CPP – motverka kriminalitet.

Dokumentation

Insatsen undantas dokumentationskrav gällande uppgifter som kan röja den enskildes identitet med syfte att det ska vara enkelt att ta kontakt och att vara anonym.

2.8. Föräldramottagning

Målgrupp

För föräldrar med barn 0–20 år.

Syfte och mål

Erbjuda stöd till föräldrar kring föräldraskap och familjeliv. Syftet är att komma in tidigt och förebygga behov av mer omfattande insatser. Föräldramottagningen kan erbjuda tider snabbt och är lätt tillgängliga.

Genomförande och arbetssätt

Föräldramottagningen erbjuder stöd genom bland annat familjesamtal och föräldrarådgivning. Vid behov kan möten samordnas mellan föräldrar, pedagoger i barnets förskola eller skola eller andra vuxna i barnets liv. Föräldramottagningen erbjuder också olika föräldrautbildningar samt krissamtal vid behov.

I Föräldramottagningen ingår också Familjecentralen som innebär samverkan med BVC, öppna förskolan och BMM. Utifrån behov genomförs samtal och stöd i olika former.

Dokumentation

Insatsen undantas dokumentationskrav gällande uppgifter som kan röja den enskildes identitet med syfte att det ska vara enkelt att ta kontakt och att vara anonym.

2.9. Ungdomsbehandlare

Målgrupp

Ungdomar upp till 20 år.

Syfte och mål

Få stöd och hjälp.

Genomförande och arbetssätt

Stödsamtal.

Dokumentation

Insatsen bedöms vara rådgivning och skyldighet att dokumentera gäller inte uppgifter om en enskilds personliga förhållanden.

2.10. Stöd till våldsutövare, ATV Alternativ till våld

Målgrupp

Enskilda som har ett vålds- eller aggressionsproblem.

Syfte och mål

Syftet med insatsen är att ändra våldsbeteendet.

Genomförande och arbetssätt

Behandlingsprogram individuellt eller i grupp.

Dokumentation

Insatsen undantas dokumentationskrav gällande uppgifter som kan röja den enskildes identitet med syfte att det ska vara enkelt att ta kontakt och att vara anonym.

2.11. Origo

Målgrupp

Flickor/unga kvinnor och pojkar/unga män 15–26 år som utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck.

Syfte och mål

Vägledning.

Genomförande och arbetssätt

Stöd och samtal.

Dokumentation

Insatsen bedöms vara rådgivning och skyldighet att dokumentera gäller inte uppgifter om en enskilds personliga förhållanden.

2.12. Samarbetssamtal**Målgrupp**

Separerade föräldrar som är oeniga kring frågor som rör gemensamma barn 0–18 år.

Syfte och mål

Insatsen syftar till att uppnå samförståndslösningar i frågor som rör vårdnad, boende, umgänge och försörjning för gemensamma barn.

Genomförande och arbetssätt

Strukturerade samtal.

Dokumentation

Insatsen bedöms vara rådgivning och skyldighet att dokumentera gäller inte uppgifter om en enskilds personliga förhållanden.

2.13. Dagcentralen**Målgrupp**

Vuxna med beroendeproblematik.

Syfte och mål

Syftet med verksamheten är att tillhandahålla en lokal för målgruppen där det erbjuds fika, möjlighet till dusch och tvätt av kläder samt hjälp och stöd av personal med myndighetskontakter.

Genomförande och arbetssätt

Öppettiderna är måndag till fredag 8.30-11.45.

Dokumentation

Insatsen undantas dokumentationskrav gällande uppgifter som kan röja den enskildes identitet med syfte att det ska vara enkelt att ta kontakt och att vara anonym.

2.14. Stödgrupper

Målgrupp

Stödgrupperna vänder sig till enskilda som är anhöriga till personer med beroendeproblematik eller med egen beroendeproblematik.

Syfte och mål

Syftet med anhöriggrupper är att skapa förståelse för beroendeproblematiken och för vikten av att även ta hand om sig själv när man har en närstående med problem som påverkar alla i omgivningen. Målet är att den enskilde ska gå från gruppen och känna sig stärkt med hjälp av kunskap och av mötet med andra i samma situation.

Andra stödgrupper för enskilda med beroende ges i syfte att stärka den enskilde och att möta andra i samma situation.

Genomförande och arbetssätt

Anhöriggrupp erbjuds varje termin där en grupp ses kvällstid vid 8 tillfällen. Stödgrupper för enskilda med beroendeproblematik erbjuds utifrån behov.

Dokumentation

Insatsen undantas dokumentationskrav gällande uppgifter som kan röja den enskildes identitet med syfte att det ska vara enkelt att ta kontakt och att vara anonym.

2.15. Öppna samtal

Målgrupp

Vuxna med beroendeproblematik.

Syfte och mål

I syfte att öka tillgängligheten för enskilda i behov av rådgivning, stöd och behandling kan fem samtal utan föregående biståndsbedömning erbjudas hos behandlare.

Genomförande och arbetssätt

Samtal med behandlare.

Dokumentation

Insatsen undantas dokumentationskrav gällande uppgifter som kan röja den enskildes identitet med syfte att det ska vara enkelt att ta kontakt och att vara anonym.

2.16. Anhörigstöd

Målgrupp

Enskilda som vårdar eller stödjer en närstående med funktionsnedsättning, långvarig sjukdom eller som är äldre.

Syfte och mål

Ge råd och stöd till anhöriga.

Genomförande och arbetssätt

Vägledning och information om vilket stöd som bäst motsvarar behov och var den anhörige kan vända sig för att få detta stöd. Tips på föreningar och frivilligorganisationer som erbjuder aktiviteter. Föreläsningar och samtalsgrupper erbjuds.

Dokumentation

Insatsen bedöms vara rådgivning och skyldighet att dokumentera gäller inte uppgifter om en enskilds personliga förhållanden.

2.17. KAST

Målgrupp

Enskilda över 18 år som köper sexuella tjänster eller upplever att de förlorat kontrollen över "porrsurfande" och/eller sexmissbruk.

Syfte och mål

Ge råd och stöd.

Genomförande och arbetssätt

Råd, stöd, och/eller motiverande samtal. Kontakten kan ske individuellt eller som par. KAST erbjuder även råd och stöd till anhörig och det finns möjlighet att vara anonym.

Dokumentation

Insatsen bedöms vara rådgivning och skyldighet att dokumentera gäller inte uppgifter om en enskilds personliga förhållanden.

2.17. Budget- och skuldrådgivning

Målgrupp

Enskilda över 18 år.

Syfte och mål

Få råd i frågor som rör budget och skuld, exempelvis i att få ihop en vardagsekonomi, få kontroll över skulder eller frågor om skuldsanering.

Genomförande och arbetssätt

Vägledning, information, stöd.

Dokumentation

Insatsen bedöms vara rådgivning och skyldighet att dokumentera gäller inte uppgifter om en enskilds personliga förhållanden.